

care angajarea socială nu este transfigurată întotdeauna într-o reală imagine artistică sîntem adesea puși în fața unor lucrări schematice, neviabile. Vorbînd, de aceea, despre îmbunătățirea repertoriului, să nu uităm că valoarea lui depinde de exigența celor ce-l alcătuiesc — a noastră, așadar, și că noi avem datoria să manifestăm, constant și fără concesi, un nivel superior de exigență artistică. De asemenea, în numele eforturilor pe care sîntem chemați să le depunem, în vederea înnoierii sufletului uman, sîntem datori să ne împotrivim și altor fenomene negative ce ne mai apasă, precum inerția, nepăsarea, egoismul; depășirea lor deschide drum progresului. Ideologia noastră și estetica n-au nimic comun cu fuga de complexitate, de conflicte, cu schemele uscate, nici cu eroi purtați de aripi de îngerași. Numai concepția militantă ne ajută să devenim din martori ai timpului nostru creatori ai epopeii naționale.

Modalitățile practice pentru realizarea acestor deziderate sînt multiple: să facem din teatrul nostru un adevărat atelier de creație a dramaturgiei originale care, cu reală responsabilitate civică, animată de o vie conștiință politică, să abordeze problemele de fond ale existenței contemporane; să înlăturăm subiectivismul din procesul de alcătuire a repertoriilor (repertoriul nu trebuie să fie rodul unor preferințe personale, al unor ambiții vedetiste dornice de succes cu orice preț); să înlocuim, așadar, subiectivismul cu o concepție unitară, concordantă cu programul estetic al instituției, cu cerințele teatrului politic, ferm angajat față de realitate. Devine astfel necesară mărirea competenței factorilor de răspundere în procesul de alcătuire a repertoriilor, știința lor de a discerne esențialul și adevărul în fenomenele și curentele dramaturgice și filozo-

fice ale veacului. Trebuie mai mult curaj în descoperirea de noi și noi mijloace de expresie scenică și dramaturgică, în eliminarea conformismului și a stagnării temătoare de inovații, pentru a putea oglindi fidel permanenta înnoire a realității.

Îmbunătățind, astfel, repertoriul, vom răspunde imperativelor prezentului; limbajul nostru artistic va fi comun cu acela al realității socialiste — limbajul umanismului revoluționar.

— Ce rol capătă experimentul în procesul de adîncire a democratizării culturii?

— Transpunerea în viață a celor spuse mai înainte impune desăvîșirea artei teatrale. A experimenta, în acest scop, noi căi de comunicare cu sala devine o sarcină importantă. Bineînțeles, mă gîndesc la experimentul artistic pornit de la conceptul esteticii marxiste, în măsură să redea, prin forme variate, varietatea și complexitatea realității, și să îmbogățească, astfel, sfera realismului. În acest chip, vom putea realiza un teatru popular, revoluționar, de un înalt nivel estetic, de natură să transmită cu eficiență ideile chemate să înobileze conștiința maselor largi. Un asemenea spirit stimulează dorul de autoperfecționare, înlătură pericolul plafonării, despovărează munca actorului de soluții-șablon, rutinieri. Formele instituționalizate ale modalităților de perfecționare se cer îmbinate cu o asiduă muncă profesională individuală, cu rîvna actorului spre impecabil. Numai așa comunicarea eficientă cu sala de spectacol are șansa de a fi asigurată. Dialectica organică a angajării sociale și a angajării estetice duce, pe calea unor atari activități, la creația autentică, la un teatru cu adevărat mobilizator.

FORȚA DE CONVINGERE A UNOR EROI ADEVĂRAȚI

■ ALECU
POPOVICI

— Cum poate fi definit actualul moment al politicii culturale, în relație cu teatrul pentru copii și tineret?

— Marea confruntare cu propriile conștiințe creatoare, bucuria deplină a participării

la un eveniment național, jalonînd cu certitudine perspectivele, iată doar cîteva impresii marcate febril în zilele de neuitat ale Congresului educației politice și al culturii socialiste.

Din multitudinea de probleme-program, probleme de viață, probleme de creație, pro-

bleme ale comunismului, ale culturii generate de cei mai buni dintre oameni, cant și aflu răspunsuri care privesc totodată pe directorul unui teatru pentru copii și tineri, ea și pe dramaturgul care năzuiește să fie la înălțimea visurilor și speranțelor spectatorilor săi viitori. Viitor, iată cuvântul prin care partidul își definește copiii și tinerii și, pentru ei, creatorii timpului nostru au desprins încă o dată, cu puterea cuvântului cristalizat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, menirea lor imediată, sarcinile lor primordiale.

— Concret, ce inițiative a stimulat la dumneavoastră recentul Congres al educației politice și al culturii socialiste ?

— Planurile noastre de lucru imediate, ea și cel de perspectivă, elaborate, au devenit dintr-o dată și mai puternic luminate de forța gândirii marxiste, sintetizată la Congres. Repertoriile, „șantierelor”, stagiunile noastre sînt înăvuite și chemate a înainta, astfel, mai decis pe drumul umanismului socialist. Concret, Congresul ne cheamă să educăm, să îndrumăm, să sensibilizăm, prin forța autentică a artei, conștiințele. Nouă, celor care ne adresăm tinerii generații, sarcinile acestea de onoare ne trezesc ambiții și elanuri creatoare de o mare vibrație. Tema muncii, a muncii care înobilează și pasionează, cheie a porții spre viitor, iată tema pe care dramaturgul și directorul de teatru o îmbrățișează cu precădere. „Nici muncă fără piine, nici piine fără muncă”... Ce minunat izvor de înțelepciune populară și de îndemn contemporan ! De multe ori, apar piese-basm, piese așa-zise de inspirație folclorică, multe din ele pseudofabricate, sterile, în eprubetele unor fantezii seci, în loc de a se fi adăpat la fîntîna limpede a inspirației originale ; ele se dovedesc de aceea niște producțiuni naive, de valoare îndoielnică, deși ambalajul-ulcior arată, poate, ispitiitor colorat. Secretarul general ne îndeamnă — folosind metafora izvorului

ulciorului — la o artă autentică, inspirată din tezaurul bogat în înțelepciuni și tilcuri, mereu puternic și tînăr, al spiritului și vieții poporului. De aici vom căuta și vom procura adevărata piesă-basm, piesa de substanță populară și nu doar drapată în strai popular.

Cercetăm, căutăm și nu sîntem mulțumiți de modul cum înfățișăm copilul și tînărul contemporan, cu problemele lor complexe, cu adevăratele lor probleme, cu setea lor de cunoaștere, cu visurile lor, cu nepotolita lor dragoste de frumos. Vrem să-i înfățișăm pe acești minunați copii și nepoți nu în scheme și prototipuri, nu în clișee și ipoteze, ei cu forța de convingere a unor eroi adevărați și convingători. E un capitol al dramaturgiei pe care îl așteptăm cit mai larg și mai generos deschis.

Personal, aș vrea să scriu o piesă pentru copii, dedicată muncii, o piesă despre copii de azi și de mâine, într-o formulă pe care aș dori-o pasionantă. Pe aceeași temă, am gata pentru televiziune o lucrare, în care surprind, în viața și preocupările cotidiene, un grup de copii care se împrietenește și se formează în procesul muncii.

— Cum vedeți, în lumina documentelor Congresului, vitalizarea personalității actricești a colectivului dramatic „Ion Creangă” ?

— Firese, după Congres, ne-am analizat realizările, am hotărît să ne autodepășim în lupta cu tot ce e rutină și rugină, mediocritate și birocratism artistic. Evident, cele mai bune forte ale teatrului s-au simțit legate în acest elan creator. Și dacă vom vitaliza — cum spui dumneata — colectivul și cu prezența, absolut necesară, a unor tineri actori „de gen”, interpreți ideali de copii și adolescenți, ne vom putea împlini, sper, sarcinile trasate la început de iunie în cartea de aur a țării.

Actori-educatori, actori-cetățeni, iată titlurile cu care vrem să fim răsplătiți de publicul tînăr !